

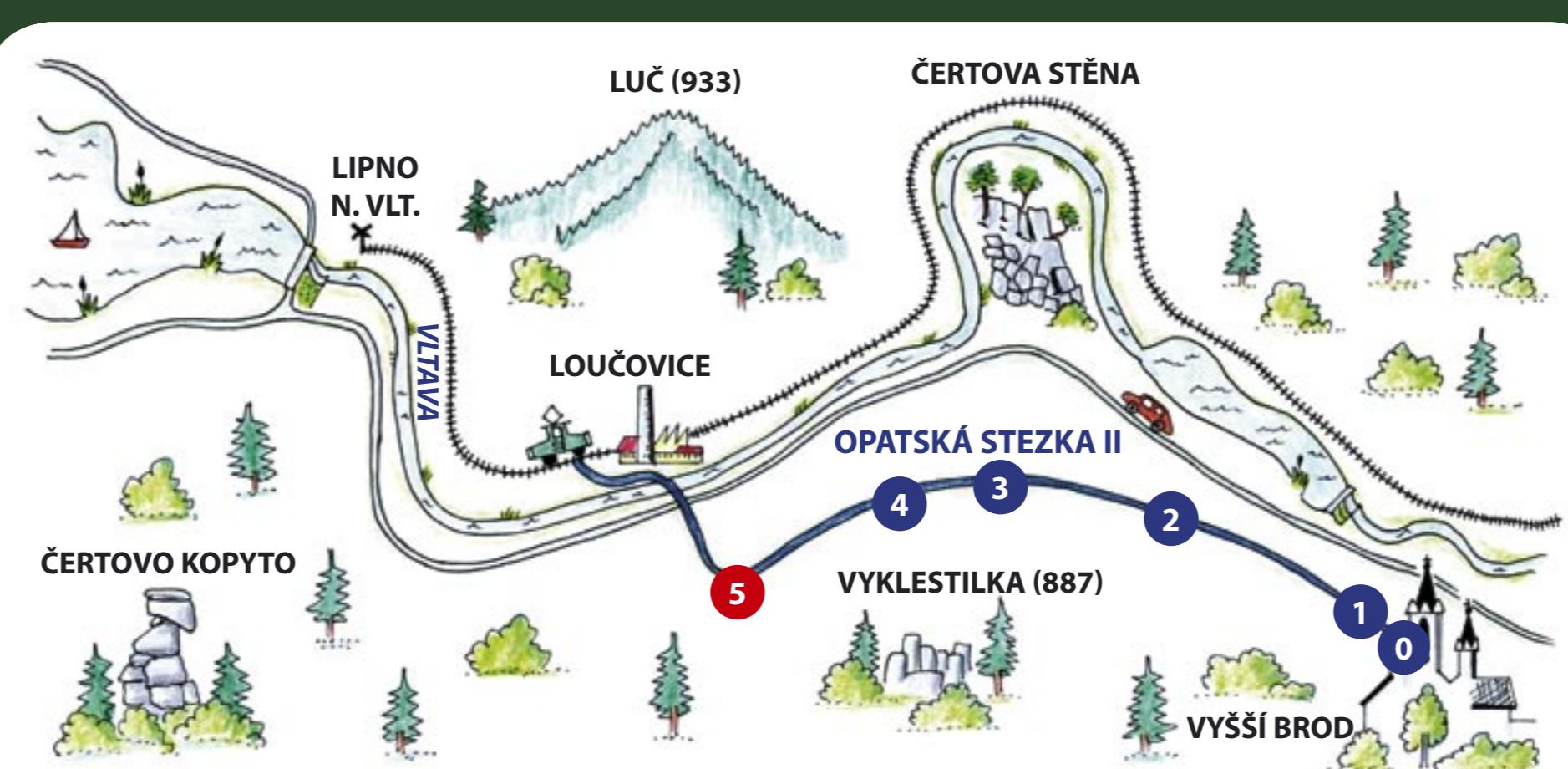
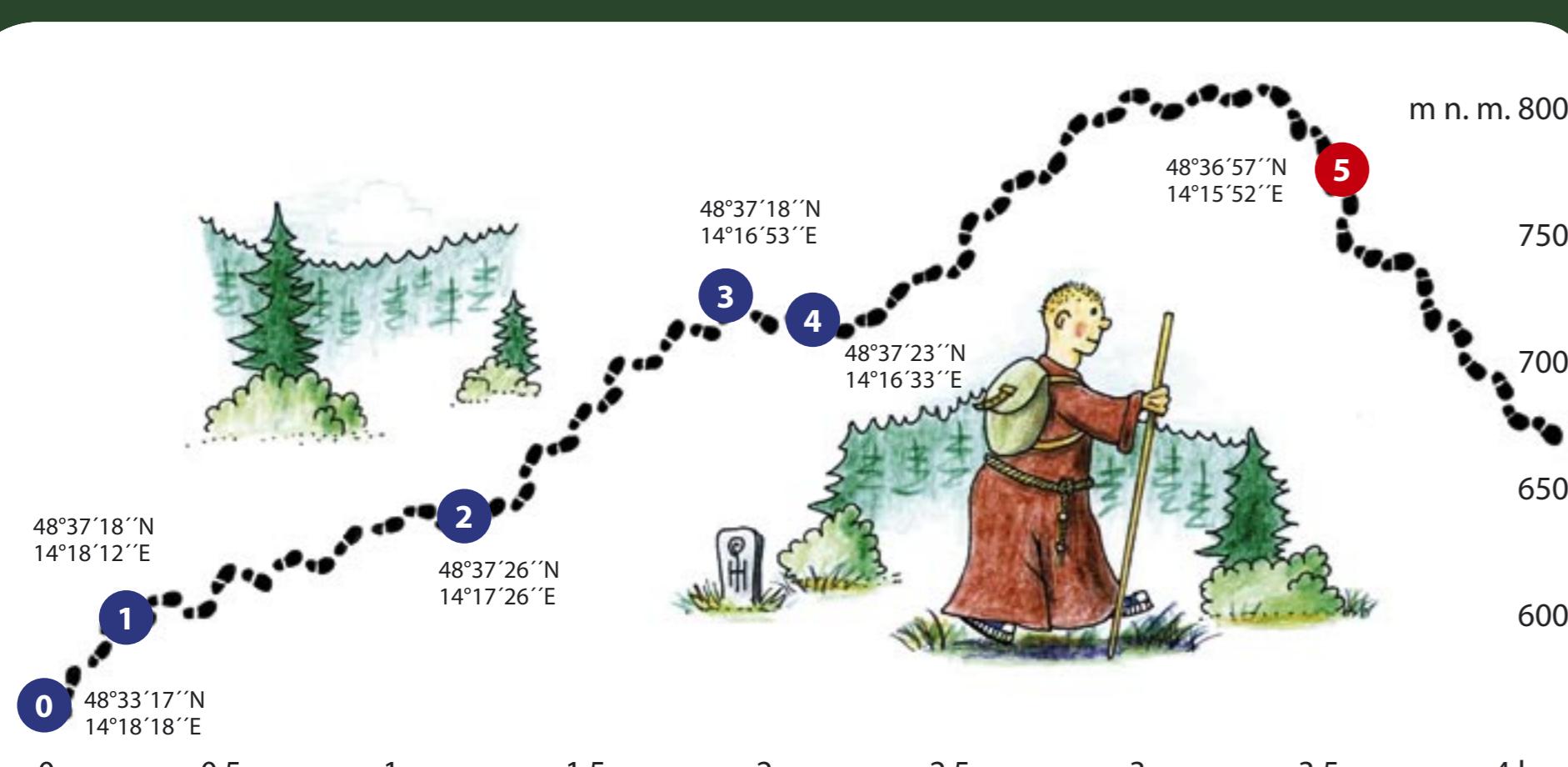

LESY ČR

OPATSKÁ STEZKA II – tabule č. 5

Der Abtweg II – Tafel Nr. 5

MÜHLVIERTLER
KERN LAND

Modrá značka Vás z Vyššího Brodu zavedla nad obec Loučovice a odtud směřuje kolem papíry Vltavský Mlýn na loučovické nádrži. Z Loučovic je pak možno vrátit se do Vyššího Brodu místní železnici, případně si údolí řeky Vltavy kolem Čertových proudu pod Čertovou stěnou projít pěšky a do Vyššího Brodu dojít po levém brehu vyrovnaná nádrž Lipno II. po zelené turistické značce. Zlato turistická značka odtud směřuje na vrch Vykleslík a pak dál kolem vodopádu sv. Wolfganga do Vyššího Brodu. Ještě před vodopády v údolí Menší Vltavice je možno zloutou značku opusit a do Vyššího Brodu dojít po zelené přes poutní místo Maria Rast. Z Vykleslík lze také sejít po červené značce přes bývalou obec Pošlák zpět na tuto stezku a pak kolem Čertovy stěny a přívodního potrubí bývalé elektrárny Spiro a synové pokračovat do Vyššího Brodu po pravém brehu vyrovnané nádrže Lipno II.

Der blau markierte Wanderweg führt Sie von Vyšší Brod bis zur Anhöhe von Loučovice, von hier ab führt er weiter an der Papierfabrik „Moldaumühle“ vorbei zum Bahnhof. Von Loučovice nach Vyšší Brod können Sie auch mit der Lokalbahn zurückfahren. Eine wunderschöne Wanderung können Sie durch das Moldau-Tal unternehmen: Vyšší Brod erreichen Sie über das linke Flusstal, Sie gehen an den Teufelschwellen unterhalb der Teufelsmauer vorbei und dann weiter entlang des Stausees Lipno II auf dem grün markierten Wanderweg. Der gelb markierte Wanderweg führt Sie von hier aus zum Berg Vykleslík (Wikiflischkirche), dann zu den Wasserfällen des hl. Wolfgang und weiter nach Vyšší Brod. Noch bevor Sie die Wasserfälle erreichen haben, können Sie den gelb markierten Wanderweg verlassen und nach Vyšší Brod auf dem grünen Wanderweg über den Wallfahrtsort Maria Rast zurückkehren. Vom Berg Vykleslík können Sie auf dem rot markierten Weg über die ehem. Ortschaft Poschlag (Výšina) hierher zurückkommen und an der Teufelsmauer vorbei und entlang der Wasserleitung des Kraftwerks Spiro & Söhne am rechten Ufer des Stausees Lipno II. Ihren Marsch nach Vyšší Brod fortsetzen.

5a – LOUČOVICE. Spisovatel Adalbert Stifter (*1805 †1868) znal jistě důvěrně tento kraj. Můžeme se o tom přesvědčit v jeho románu Lesní poutrník: „Hory v kraji se jmenují Loučovické, a i o té skupině domků, co tu stojí, se mluví jako o Loučovických“. Vzápětí se zmíňuje o lesních porostech, kterým právě procházíte: „Okna tétoho domu hledí přes vodu na hustý, nadmíru svěží, nadmíru hluboký jehličnatý les, který se v mírném stoupání doširoka prostírá po kopci“. Popisuje i údolí Vltavy pod Čertovou stěnou: „Ale daleko opravdovější a krásnější se to všechno jeví pak až dolej od Loučovic, kde se tyčí dřužina skalisek, stromů je stále méně a menších, množí se kameni a to posléze nemírnou hojností krajiny věvoudí. Všude kolem se valí rozbité, na padři roztržitěné kameny, vzhůru se tyčí mohutná skalní hmota a svou šedou hrůzou vzpíná z té růži zkázy vše kolem dokola…“.

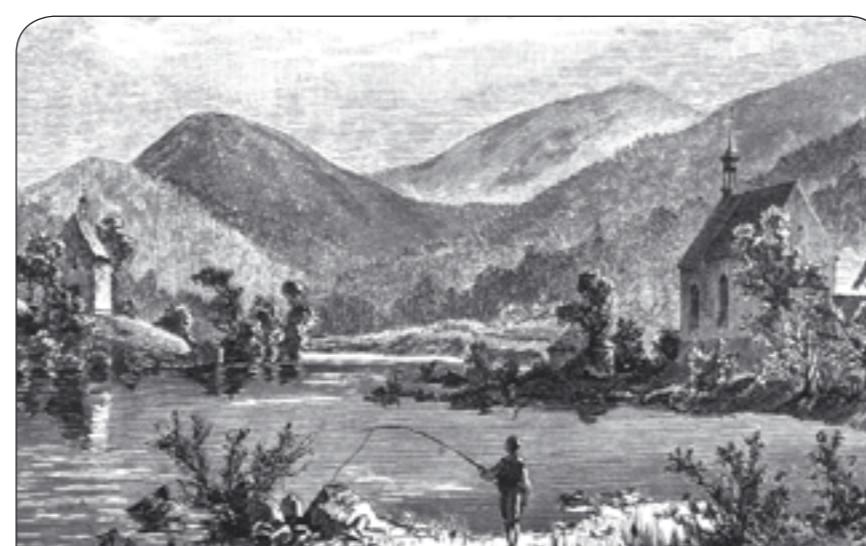
5b – VLTAVSKÝ MLÝN. O samém počátku stavby papírny v Loučovicích je uvedeno v kronice Vltavského mlýna bratří Poráků z roku 1937 tototo: „Abych seznal silu horního toku Vltavy, cestoval jsem s Ing. Wilhelmem fy. Briggleb, Hansen a spol. z Gothy, horním vltavským povodím. Přišel jsem ze Horní Plané v podvečeři 30. září 1884 do Lipna. Stali jsme převkopeni vodní silou, která se tu v nesčetných přejezdích hnala od Lipna k Vyššímu Brodu. Proudila před námi nevyužita. Provedli jsme 1. a 2. října 1884 první zaměřování a pustili jsme se ihned do práce. Zakrátko jsem získal vodní právo od majitele Scherhaufa a hofení hospodářství Schmalzseppa v Lipnu. 4. a 5. listopadu 1884 získal jsem nečinné ležící vodní sílu a Sensenhamru, patřící klášteru Vyšebrodskému. S pomocí dobrých přátel pracoval jsem dále a ještě těch měsíců mohl jsem své máti p. Anně Porákové, rozené Faltisové, předložit plán na využití loučovické vodní sily a vybudování továrny na buncinu s příslibem dobré budoucnosti.“ (Arnošt Porák).

5c – OBŘÍ HRNCE. V celém úseku řeky Vltavy od Loučovic až po bývalou hájenku pod Čertovou stěnou můžeme pozorovat tzv. „evorzní jevy“. Výmolnou činností vříří vody zde před dostavěním Lipenské přehrady vznikaly tzv. „evorzní tvary“, známé především jako tzv. „obří hrnce“. Velkou vodní silou unášeny písek a valouny, hromadící se ve vodních vřírech pozvolna vybrušovaly tvrdou horninu. Vytvářely tak v balvanech kuželovité až válcovité prohlubně, většinou eliptického, zřídka kruhového půdorysu. Některé obří hrnce dosahují průměru až jednoho metru a přibližně stejné hloubky. Dnes, kdy korytem Vltavy protéká minimální množství vody, již k tzv. „evorzí“ nedochází a nové obří hrnce nevznikají.

5d – KATASTROFY. Podobně jako v letech 2007 (orkán Kyrril) a 2008 (vichřice Emma), ani v minulosti nebyly zdejší lesní porosty ušetřeny velkých kalamit. V kronice Vyššího Brodu je první zápis o vichřici z 19. července 1793 a uvádí, že „mnoho stromů bylo vyvráceno“, „Velké škody v lesích“ jsou pak uváděny z 16. ledna 1902 a také z 16. července a 15. srpna roku 1922. Asi největší škody pak napáchala vichřice dne 4. července 1929: „Po sedmě hodině večer se zvedla strašlivá vichřice. Přestože trvala přibližně čtvrt hodiny, přinesla obrovskou zkázu. V okolních lesích se silné stromy lámaly jako sirky, kmeny klesly jeden přes druhý. Z mnoha polosť členěných pahýl polámaných a vyvrácených stromů do výše. Vichřice padlo za oběť přibližně 100 000 phometrů vyvrácených stromů.“ V Loučovicích byla zahájena v březnu roku 1910. Výkopy rozdíl mezi nejvýše (Lipno) a nejnižše (Horní Mlýn – Herbetov) položeným místem na trati činil 135 metrů. Napájení vozu stejnosměrné trakční proudové soustavy 1200 V zajišťovala vodní elektrárna Horní Mlýn (Obermühle). Po nákladní dopravou byla trať uvedena do provozu 18.10., pro osobní dopravu pak 17. 12. 1911.

5e – LOKÁLNÍ ŽELEZNICE. První návrh na stavbu zdejší elektrické železnice vypracoval již koncem 19. století František Křížik. Použití elektrické trakce bylo výhodnější vzhledem k velmi náročným sklonovým poměrům. Až založením společnosti „Hohenfurter elektrische Lokalbahngesellschaft“ v roce 1909 mohlo dojít ke stavbě lokální železnice. Hlavní podílníky byli cisterciácký rád kláštera ve Vyšším Brodě (Bruno Pammer, opatem v.l. 1902–1924) a majitel papírny Vltavský Mlýn (Arnošt Porák). Stavba 22,742 km dlouhé elektrické železnice Certlov (Rybniček) – Lipno byla zahájena v březnu roku 1910. Výkopy rozdíl mezi nejvýše (Lipno) a nejnižše (Horní Mlýn – Herbetov) položeným místem na trati činil 135 metrů. Napájení vozu stejnosměrné trakční proudové soustavy 1200 V zajišťovala vodní elektrárna Horní Mlýn (Obermühle). Po nákladní dopravou byla trať uvedena do provozu 18.10., pro osobní dopravu pak 17. 12. 1911.

5f – LOUČOVICKÝ JEZ. Jez na Vltavě pod Loučovicemi využívá k regulaci výšky vodní hladiny pohyblivý hydrostatický uzávěr soubory Huber-Lutz. Je jedním ze tří takovýchto jezů, které u nás byly postaveny. Byl vystavěn v letech 1928–29 jako náhrada původního jezu, který byl o několik desítek metrů výš. Stejně jako u původního jezu byla zadřená voda Vltavy na pravé straně jezu odváděna do přívodního kanálu elektrárny firmy Spiro a synové. Pohyblivá koruna jezu je rozdělena do dvou polí o délce 14,6 m. Zvedání a sklápění koruny se děje pouze na principu přepouštění vody pod jezové klapky s využitím jejich tlaku. Jez byl doplněn jalovou základovou výpustí o šířce 3 metry. Po výstavbě přehrady Lipno byl jez vyřazen z provozu a chátral. Historická konstrukce tohoto unikátního jezu byla v roce 2003 opravena a znova uvedena do provozu. Zároveň došlo na jezu ke zřízení malé vodní elektrárny.

Text: Miroslav Kubíšta, překlad do němčiny: Jiří Franc

Nás tip: Vydejte se také na Meditační stezku Steinbach v St. Oswaldu u Freistadtu! Potůček Vás z městečka doveďe k poutní kapli a léčivému prameni Maria Bründl.
Unser Tipp: Besuchen Sie auch den Meditationsweg in St. Oswald bei Freistadt! Der Steinbach führt Sie vom Stadtplatz zur Wallfahrts- und Heilwasserkapelle Maria Bründl. Die Meditationstexte auf Deutsch und Tschechisch unterstreichen die Atmosphäre dieses besonderen Kraftortes.
Trasa/Route: (CZ) V. Brod – Studánky / (A) Weiterschlag – Freistadt – St. Oswald b. Fr. (38 km)

Spolufinancováno Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj
„Společně dosáhneme více“

